

Tartalom

A szentek visszatérnek.....	1
Jó volt olvasni: Szabó Ferenc SJ Elszállnak éveink	2
A család küldetése	2
Laudate, cantate! XI barokk hangszeres zene	3
A Szűzanya és a Segítő Szentek nyomában... ..	4
Riport dr. Marx Gyulánéval.....	8
Családfesztivál 2011.	10
Lelkiismeretvizsgálat V.....	11
Keresztrejtvény	11
Zarándoklat a családokért Mariazellbe	12
Az új-pogány jelenség – okok és tünetek III.	13
Ne engedjük kialudni a lángot.....	14
Anyakönyvi hírek	15
Mindenszentek, halottak napja	16
A mindenszentys gimnazisták pethőhenyei zarándoklata	17
Énekelve imádkozni!	17
Hittanóra az iskolában.....	18
Szent Vencel.....	18
Gyerekeknek.....	19
Plébániai hírek.....	20

A szentek visszatérnek

A posztmodern ember, aki oly büszke tudományos és technikai fejlettségére, visszacsúszott az ókori lelki színvonalára: bálványimádóvá lett. Korunk bálványai a kérész életű sztárok: a semmitmondó arcú, agyonplasztikázott filmcsillagok, a szteroidokkal felpumpált izomkolosszusok, a tisztességtelen ügyletek által meggazdagodott bankárok, és menedzserrek. A mai ember őket bálványozza, nem veszi észre, hogy a bálványok „élettelenek” és sohasem tartósak, gyakran rajongóik fálják fel őket. Mi lehet a megoldás?

A szentek középpontba állítása! Kik a szentek?

Az emberiség jótevői, akik minden változandóság közepette magukban hordták Isten bizonyosságát. Jellemzőjük a nyitottság: nyitottak az Isten kegyelmére, és engedik, hogy a kegyelem átjárja és átalakítsa őket. Ők azok, akik megküzdöttek az élet nehézségeivel, ellentmondásaival, hibáival, bűneivel és GYŐZTEK. Isten ereje hatalmasnak bizonyult bennük – még gyöngeségeikben is – így Hozzá jutottak, ők már célba értek. Jellemző rájuk, hogy haláluk után is érezhető kisugárzásuk, segítségük. Ma is, mi is kapcsolatba léphetünk velük, mert egy családba (Isten családjába) tartozunk. Mit csinálnak a szentek?

Lisieux-i Szent Teréz válaszával felelhetünk e kérdésre: „Szeretnék mielőbb a mennybe jutni, hogy még több jót tehessenek a földön.” A szentek teljesítik a jézusi „új” parancsot: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek egymást!” (Jn. 13,34). A szentek – akik átmentek a halálból az életbe – imádkoznak, küzdenek értünk és segítenek nekünk, hogy mi is célba érjünk.

A szentek arra is rámutatnak, hogy a halál nem végállomás, csak feltételes megálló. „Az utak mindig folytatódnak” (Tolkien), a szentek útja Jézus szívéhez vezet. Figyelmeztetnek arra is, hogy a földi élet egy híd, amin át kell menni, ám nem érdemes házat építeni rá! „A mi hazánk a mennyben van.”

Azt is megmutatják, nem mindegy, hogyan éljük le életünk:

Amilyen az életed – olyan a halálod!

Amilyen a halálod – olyan lesz az ítéleted!

Amilyen az ítéleted – olyan lesz az örök életed!

Végül a szentek vigasztalnak is minket, mert életükkel mutatják be: minden szent egy megtért bűnös, minden bűnösben egy lehetséges szent rejtőzik.

Mindenszentek ünnepe előtt érdemes végiggondolni mindezt, és kérni az ő segítségüket, hogy a mi életünk is egy halk lépés legyen Isten kezéből Isten kezébe!

Jó volt olvasni:

Szabó Ferenc SJ:

Elszállnak éveink

„A Te szemedben ezer év annyi, mint a tegnapi nap,
mint órallás ideje a tűnő éjszakában...”
(90. zsoltár)

Örökkévaló! Te vagy! – mi lettünk
a csillagok és tengerek után születünk
porból vagyunk és porba térünk vissza
pedig az öröklétet szomjazza szívünk
melyet csak Te tudsz betölteni!

Virul a világ s lehull ha jön az este
Elszállnak éveink mint szélben a sóhaj
életünk csupa könny kín tengernyi jaj
alig hetven évet élünk meg – talán
nyolcvanat, ha segít az orvostudomány.

Az őszi hónapok alatt, mi idősek – gyakran gondolunk életünk rövidülő napjaira. A lélek nyugalmát, derűjét az ima adja számunkra, a hála, a remény és a könnyörgés az Irgalmas Atyához. P. Szabó Ferenc SJ teológus, filozófus, költő a zsoltárok ihletésére írt versének gondolatai kísérik bennünket Mindenszentek és Halottak napja mécseseinek fényé felé.

(Zsoltárhangon, 1992)

J.M

A család küldetése

A küldetés szó feladatot jelent. Benne van a „küld” ige, amely jelzi, hogy valaki valamire elküldi, elindítja az illetőt.

A család küldetése szól befelé. Otthont biztosít a családtagoknak. A béke, a megnyugvás, a gondoskodás szigetét. Olyan helyet, ahová jó hazamenni. Jó együtt lenni, de ebből az együttlétből új erő, új lendület fakad. Érdemes észrevennünk, hogy bár sokkal kevesebb aktív időt töltünk a családban, mégis ez a kevéske idő ad energiát az egész naphoz. A magányos ember – a magány kapcsolatok nélküliséget jelent – sokkal kevésbé tud intenzíven tevékenykedni.

A családon belül más a kapcsolata a szülőknek egymással, és más a gyermekek felé. Olyan ez mint amikor egy sátrat építünk, ahová jó betérni. A sátrat a két szülő tartja meg. Ebből a képből az is látszik, ha az egyik szülő kiesik, akkor a másiknak sokkal nagyobb energiája megy el a sátor fenntartására, és kevesebb jut az otthon lelkének megteremtésére. Ahhoz, hogy ez az otthon épüljön, mindenkinek tennie kell. Nem vonhatja ki magát ebből a tevékenységből egyik fél sem. Ahhoz, hogy ez az otthon álljon, erőfeszítésre van

Te örökdsz változó világunk felett
a szenvedésünk szíved sebzi meg
megindít egy fáról lehulló madár
a lázas gyermek szorongó anya
vagy a bűnös ki irgalmadra vár
atyai házad mindig nyitva áll
Ha haragod mennydörög felettünk
ugye csak ijesztgetsz bennünk?

Mint órallás ideje az éjszakában
olyan az életem – elillan
add, hogy szándékom szerint éljem éveim
azt a párat, ami még hátra van.
előre néztek – feledve ami hátra van
Adj nekem bölcsességet – a Tiéd
legyen a Tiéd ez a csöppnyi lét
fordulj felém Uram s felvidul orcám
ne legyen hasztalan e könnyörgő zsoltár.

szükség. Nem megy magától. De ez az erőfeszítés kamatostul térül meg.

A család küldetése kifelé is szól. Ha sikerül megélni a család bensőségességét, ha sikerül igazi otthont teremteni, akkor ez jellé válik, akár anélkül, hogy a házaspár megszólalna, beszélne önmagáról, jellé válik a plébánia közösségében, jellé a lakókörnyezetben. Az élet tanúságtétele vonzóvá válik. Ez a jel szerep másokat arra fog készíteni, hogy kérdezzenek. Mi a ti reményetek? Honnan van az erőtök? A kérdező embernek pedig lehet beszélni Jézusról, a szeretet erejéről.

Két ember kölcsönös, önátadó szeretete nagy erőt, gyógyító erőt rejt magában. A családban megélt szeretet megerősíti a feleket a szeretet melletti döntésben. Amikor a család küldetésén gondolkodunk, lássuk meg, hol válhatok jellé, hol tudom megmutatni szeretetemet. Szolgáljam bátran családomat, és legyek segítségére más családoknak. Ha a családok ereje összeadódik, ha a családok közösséget alkotnak, akkor ebből olyan erő fakadhat, amely világitani képes, amely sokak számára mutatja meg az Isten útját.

Fülöp Ákos atya (Forrás: Mária Rádió Magazin)

2012. május 30. és június 3. között kerül megrendezésre Milánóban a **Családok Világtalálkozója**, immár hetedik alkalommal. Az előkészítő katekézis már magyarul is elérhető a Magyar Katolikus Családegyesület honlapján A CSALÁD: MUNKA ÉS ÜNNEP címmel.

Forrás: www.katcsal.hu

Laudate, cantate!

barokk hangszeres zene – XI. rész

Az előző számban Henry Purcell élete volt középpontban. Ő leginkább a középső barokk korszak énekes zenéjéhez köthető. Vizsgáljuk most meg e korszak *hangszeres* zenéjét is. Maga a tény, hogy a hang-szeres zene szerepe megnövekszik az addig uralkodó énekelt műfajokkal szemben, a barokk kor egyik általános jellegzetessége. De az egyéb szempontokat nézzük területenként, s kezdjük az olaszokkal.

A XVII. század közepe táján a zeneszerzők egyre több művet írnak szonáta műfajban. A század végén pedig már egyértelműen elkülönül a templomi- és a kamaraszonáta („világi” szonáta) típusa, azaz a *sonata da chiesa* és a *sonata da camera*. Utóbbiak mind hangvételükben, mind technikájukban egyszerűbbek, könnyedebbek voltak. A hangszer-választás tekintetében nem volt különbség a kettő között. Egyházi és kamaraszonátákat ugyanúgy írtak szólóhangszer és continuo összeállításra (ez a duószonáta), illetve két szólóhangszerre és continuoóra (triószonáta). Érdekes, hogy a duó- és triószonáta elnevezés valójában a leírt szólamok számára utal, a gyakorlatban azonban az előbbi hárman, utóbbi négyen adták elő. A continuo basszusát ugyanis a csembalista/orgonista mellett egy viola da gambán (vagy gordonkán, esetleg fagotton) játszó muzsikusként is erősítette.

A barokk másik jelentős hangszeres műfaja a *concerto*, azaz versenymű. Gábor atya is bemutatta korábban ezt a műfajt.

A kor zenéjének e hangszeres területén kiemelhetjük az olasz **Arcangelo**

Corellit (1653-1713). Hegedűs volt, talán ezért is írt kizárólag hangszeres zenét. Ötgyermekes családban született, és valószínű, hogy egy faenzai paptól kezdett zenét tanulni. Szonátákat, concertókat írt, mindegyikben megtalálhatjuk a templomi stílust. Egyházi szolgálatban is működött, *Ottoboni* bíboros, a későbbi VIII. Sándor pápa szolgálatában, aki halála után díszes síremléket állíttatott neki. Egyik legtöbbet játszott, s ezáltal leg híresebb műve a „*La Follia*”, melyben

egy kedvelt témát dolgoz ki 17 variációban. Sajnos hangzó illusztrációval nem tudok szolgálni, de ha a kedves Olvasó majd találkozik vele valahol egy hangversenyen, vagy rákeres, biztosan ismerősen fog csengeni.

Tovább lépve a francia hangszeres zenére, az orgona- és csembaló-játékot emelhetjük ki. Náluk az orgonának az istentiszteleteken is biztosítottak szólószerepet. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a kórus és orgona egymást váltó megszólalása volt jellemző. Több műfajban is komponáltak orgonára, ezek közül sok a templomhoz, istentisztelethez köthető. Technikailag igen igényes például az *Offertoire*, amelyet az orgonista a

misén az offertórium, azaz a felajánlási rész alatt játszott. De kedveltek voltak az ismert karácsonyi dallamokra írt művek, a *Noël*-ek is.

Csembalóra főként tánc-, illetve variációs tételekből álló darabokat komponáltak.

Legjelesebb muzsikusként itt talán **François Couperint** említhetjük meg. Az ő nagy példaképe éppen Corelli volt, akiről fentebb szólunk. Couperin muzsikusként családba született 1668-ban, Párizsban. A St. Gervais

templom orgonista posztját ekkor már 175 éve e család tagjai töltötték be. Ő is több évtizedig szolgált itt. Életműve így egyházi kompozíciókat is tartalmaz. Fiatalkori alkotása a két orgonamű, melyek közül az egyiket ünnepi alkalomra, a másikat általános használatra szánta. Emellett bibliai szövegeket feldolgozó műveket is írt. Világi művei közül a triószonáták érdekessége az,

hogy legtöbbször programcímet kaptak, pl. *A Gögös*, *Az Álmodozó*, stb. Couperin maga sem hallgatta el, hogy e darabjaiban meghatározott embereket, tárgyakat kívánt ábrázolni.

Zárszóként egy módszertani munkájából idézném az ő saját szavait, melyek sokat elárulnak a szerző gondolkodásmódjáról: „*A gyakorlat megtanított rá, hogy az erővel teljes, igen nagy gyorsaságra és könnyedségre képes kezek nem mindig azok, amelyek a gyengéd és érzelmes darabok megszólaltatásában a legsikeresebbek, és őszintén megvallom, sokkal inkább kedvemre való, ami megindít, mint ami meglep.*”

Tímár Zsófia

A Szűzanya és a Segítő Szentek nyomában...

(plébániánk híveinek olaszországi zarándokkörútja)

Amikor a lelked zaklatott, mindennapi gondokkal terhelt, betegség gyötri, vagy csak lelki megújulásra szorul: – Kelj útra! Egész életünk egy zarándoklat, úton-levés. Amikor zarándoklat alkalmával kiszakadunk a hétköznapi környezetünkől, akkor megvan a lehetőségünk észrevenni, hogy milyen Isten szeretetében, gondviselésében élni.

Miért is szükséges a zarándoklat egy hívő életében? Elindulok, mert hiszem, hogy – vállalva az út során az utazás kényelmetlenségeit, alkalmazkodást, mindazt a fáradságot, amit egy zarándoklat jelent – mindezek hozzájárulnak lelki életem fejlődéséhez. Isten kegyelmétől megerősítve lehetőséget kapok az újrakezdesre. A „lelki táplálék” erősít, hogy meg tudjak maradni a tiszta élet útján. Zarándoklatunkban mindig ott van életünk áldozata is, a lemondás, fáradság, mindig van miért és kiért imádkozni.

Ezzel a lelkülettel indultunk 2011. augusztus 9-én harminchatan Isten kegyelméből Bokor Zoltán atya és Gombos T. Bálint atya lelki vezetésével, hogy azokban a kegyelmekben részesüljünk, melyeket Mennyei Atyánk készített számunkra ezen a zarándokkörúton, s szívünket-lelkünket kitárva Isten tenyerébe helyezük magunkat, a kapott kegyelmeket pedig befogadhatjuk. Indulás előtt szentmisén vettünk részt plébániatemplomunkban, majd az úti áldást követően elindultunk Szlovénián keresztül. Trojané-nál igen finom ínycsiklandozó fánkrok vártak bennünket. Út közben rózsafüzért, litániát imádkozva kértük a Szűzanya és a Segítő Szentek közbenjárását, hogy védelmezzenek bennünket ezen a zarándokúton.

Rövid pihenőkkel koraeste értünk Loreto. Maga a kegyhely egy kis egyszerű terméskőből rakott házikó (a Santa Casa), eredetileg a Szentföldön állt. Ez volt a Szent Család ottho-

na. A kegyhely különlegessége, hogy Mária egykori názáreti házáat, mely a 15.-16. században késő gótikus stílusban épült hatalmas bazilika kupolája alatt áll, az angyalok menekítették a muszlimok elől az Adriai tenger partján lévő loretoi dombra, ahol csodálatos a táj, gyönyörű a kilátás a tengerpartra. A ház falai eredeti állapotban láthatók. A názáreti ház másik része a sziklába vájt barlang, melyet a zarándokok ezrei keresnek fel. Mindkét helyen olvasható a felirat: „és az Ige

testté lett”. Olaszország leghíresebb búcsújáró helye.

Másnap már a hegyek között 560 m magasságban fekvő umbriai városkába, Casciaba, a reménytelen ügyekben segítők Szent Ritához látogattunk, aki itt látta meg a napvilágot 1381-ben. Rita miután özvegyen maradt és gyermekeit is elveszítette, hozzáfoghatott régi vágyának beteljesítéséhez, csodálatos módon kolostorba léphetett. Miután többször is visszautasították, Keresztelő Szent János, Szent Ágoston és Toletinói Szent Miklós vitte be éjnek idején a kolostorba, ahol sok szenvedés érte. Különös tisztelettel elmélkedett Krisztus szenvedéséről, s arra vágyott, hogy osztozhasson kínjaiban. Egy napon a feszület előtt térdelve érezte, hogy a töviskorona

egy tövise a homlokába fúródik. Sok szenvedés után 1447. május 22-én hívta át Isten az örök boldogságba. Teste romlatlanul maradt meg, a róla elnevezett templomban őrzik, tisztelete az egész világon elterjedt. E szent helyen mutathattuk be szentmisénket és könyöröghettünk „Umbria Gyöngyé”-hez, kilátástalannak tűnő ügyeinkben való közbenjárásáért. Búcsút vettünk Szent Ritától és továbbutaztunk az „örök város” Róma felé.

Délután már az ókori Róma nevezetességeivel – a Capitolium domb – Róma leghíresebb dombja, az ókorban Róma legszentebb helye –, a Forum Romanum – az ókori Róma fő közttere a Capitolium és a Palatinus domb közötti tér mely a kereskedelmi és politikai világ érintkezőhelyének számított –, a Colosseum – az ókori Róma hatalmas amfiteátruma –, a Bilincses Szent Péter templom – Szent Péter bilincsei a főoltár alatti kriptában üvegbúra alatt láthatók, ebben a templomban látható Michelangelo remekműve, Gyula pápa síremléke, a híres Mózes szoborral –, a Constantinus császárnak emelt Diadalív, Viktor Emanuel az olasz királyság első uralkodójának emlékműve – ismerkedtünk.

Rómában tartózkodásunk második napján látogatást tettünk a Vatikánban. Megtekintettük a Szent Péter bazilikát a katolikus egyház elsőszámú szentélyét, a világ legnagyobb keresztény templomát. Maga az épület reneszánsz és barokk harmonikus egysége. Egyik legfontosabb látnivalója: Michelangelo Pieta c. szobra. A bazilika apszisában Bernini művét a pápai trónust láthatjuk, melyet a legenda szerint Szent Péter is használt. Imádkozhattunk Boldog II. János Pál pápa sírjánál, majd a bazilika Magyar kápolnájában zengett énekünk

(folytatás az 5. oldalon ⇨)

(⇐ folytatás a 4. oldalról)

s kértük a Magyarok Nagyasszonya, a magyar szentek és boldogok közbenjárását népünkért. A templom előtti teret két oldalról a félkör alakú Kolonnádok szegélyzik. A tér közepén magas, vörösránit obeliszknak nyúlik az ég felé.

Továbbstétálva az Angyalvárat, (a császárok temetkezőhelye) melyet titkos alagút köt össze a Vatikánnal, tekintettük meg. Nevét a legenda szerint a pestisjárvány idején kapta, amikor I. Gergely pápa körmenetet tartott s megjelent neki Szent Mihály arkangyal, aki a büntetés kardját visszateszi hüvelyébe, jelezve a járvány végét. Ma múzeum. Majd a Piazza Navona, Róma egyik csodálatos szépségű tere látónivalóiban gyönyörködtünk. A téren díszkútak láncolata látható, közepén a híres Fontana dei Fiumi, a folyók kútja. A négy folyó a Ganges (Ázsiát), a Nilus (Afrikát), a Duna (Európát), a Rio de la Plata (Amerikát) jelképezi. Továbbhaladva a Panteon (Istenek Temploma) tárult elénk, melyet IV. Bonifác pápa szentelt

keresztény templommá és Szűz Máriának és az összes keresztény vértanúnak ajánlott. Itt nyugszik két olasz király, II. Victor Emanuel és I. Umberto. Sétánk következő állomása a Trevi-kút. Róma egyik legnagyobb és világszinten legismertebb szökőkútja három út találkozásánál épült, innen származik a neve is. Egy diadalívhez hasonlít, a szoborcsoport témája a víz megfékezése. Az a legenda fűződik hozzá, hogy aki bedob egy pénzérmét még biztosan visszatér az „örök városba”. Róma középpontjában a Spanyol lépcső tárul elénk a léket kapott hajót formázó szökőkúttal, mely a 18. század első éveiben épült. A 138 fokból álló barokk díszlépcső – mely mindig tele van turistákkal – csúcsán

a Trinita dei Monti templom elegáns és lenyűgöző látványa fogad.

Már alig bírtuk befogadni a sok látónivalót amikor megérkezünk – „Minden templom anyja és feje” – a Lateráni bazilikához. A Lateráni Keresztelő Szent János Bazilika Róma legrégebbi és legnagyobb bazilikája, Róma és a világ legjelentősebb katolikus egyházi épülete, Róma püspöke – azaz a pápa címtemploma, a pápai trón székhelye. A hatalmas öthajós bazilikában nagy barokk szobrok találhatóak. A fő és a kereszthajók alkotja térben emelkedik a nagy gótikus márvány tabernákulum, mely Szent Péter és Szent Pál apostolok koponya-

ereklyéit rejt. Magyar vonatkozást is találtunk: II. Szilveszter pápa sírja felett a Szent Korona küldéséről készült dombormű látható. Ezt a bazilikát tartják a „Templomok Szülőanyjának”.

A lateráni Keresztelő Szent János bazilikában található II. Szilveszter pápa sírját fedő kő a néphit szerint iz zad, és ha egy pápa meghal, mögötte csontok zörögnek. E gyönyörű helyen elmondott szentmisében adhattunk hálát a nap kegyelmeiért, a tömérdék látónivalóért.

A bazilika szomszédságában található márvány Szent Lépcsőt a keresztény hagyomány szerint Szent Ilona császárné Nagy Konstantin anyja hozta Rómába.

A jeruzsálemi helytartó, Poncius Pilátus palotájából származik, ezen a lépcsőn hullatta vérének nagypénteken a halálraítélt Jézus. Vezeklésből máig térden kapaszkodnak fel a 28 lépcsőfokon, mely végén a Kálvária kápolna (Sancta Sanctorum) van, miközben a búcsúval járó imádságaikat végzik a hívek. A kápolnában látható Lukács evangélistának a saját kezűleg festett Krisztus-képe, melyet angyalok fejezték be.

Rómában tartózkodásunk harmadik napján a Vatikáni Múzeum kincseiben, az itt található pápai művészeti gyűjteményben gyönyörködtünk. A gyűjteményben az ókori közel-keleti,

görög-római, remekektől kezdve a kora keresztény, a reneszánsz művészet számtalan alkotását láthattuk. A képtárban találkozhattunk Michelangelo, Raffaello festményeivel. A múzeumban helyet kaptak a görög és római ókor jelentős szobrai is. A legismertebb rész, melyet a látogatás során megtekinthettünk, a Sixtus-kápolna. A pápák magánkápolnája, itt tartják a pápaválasztásokat is.

Elsősorban mennyezetfreskójáról híres, mely Michelangelo műve. Freskóit Botticelli, Perugino, Michelangelo festette. A boltozott mennyezeten az üdvtörténet nagy jelenetei, – a teremtéstől kezdve Mózes előtti korszakig láthatók. Az oltár fölé került az Utolsó ítélet drámaian megjelenített faliképe.

A későbbiek során zarándokbazilikák látónivalóiban gyönyörködtünk. A Regina Angelorum et Martirum, majd a Santa Maria Maggiore bazilika látónivalóiban.

A Szűzanya római főtemploma, Nyugat-Európa első Mária temploma. A legenda szerint Liberius pápát álmában felszólította a Szent Szűz,

(folytatás a 6. oldalon ⇨)

(⇐ folytatás az 5. oldalról)

hogy oda építtessen templomot, arra a helyre ahol a következő nap (augusztus) reggelén friss hó esik. E hagyomány ihlette nevét is, „Havi Boldogasszony”. A kereszthajó és a főhajó tengelyébe IX. Piusz pápa térdelő szobra látható. A bazilikában őrzik Jézus betlehemi jászolának maradványait, ereklyéjét. A pápa itt mondja karácsonykor az éjféli misét. E csodálatos bazilika oldalkápolnájában, szentmisében köszönhattuk meg e nap minden örömét, csodálatos látóvalóit s kérhettük a Szűzanya áldását további utunkra.

Este egy kis rögtönzött buli keretében köszöntöttük Bálint atyát, aki másnap éppen születésnapját ünnepelte.

Zarándoklatunk ötödik napjának reggelén, a falakon kívüli Szent Pál bazilikában, mely Róma második legnagyobb bazilikája, szentmisével kezdtük a napot. A bazilika azon a helyen áll ahol Pál apostolt eltemették. A főbejáraton keresztül az oszlopos előcsarnokba érünk, melyet 150 oszlop szegélyez. Az oszlopok feletti mozaikok a pápákat ábrázolják időrendi sorrendben, I Pétertől XVI. Benedekig. A legenda azt tartja, hogy a világ vége akkor következik be, amikor nincs már több pápának hely (jelenleg még két hely üres).

Miután búcsút vettünk Rómától és indultunk Pietrelcinába, Szent Pio atya szülővárosába. Itt végigkísérhettük Pio atya életének főbb állomásait San Giovanni Rotondo-ba kerüléséig. Francesco Forgione néven látta meg a napvilágot 1887. május 25-én. Úgy tartják gyermekkorától kezdve látta Jézust, a Szűzanyát és özöngy-

lát, beszélgetett is velük. Pappá szentelése után 1918. szeptember 20-án imádság közben jelentek meg stigmái, melyek halála előtt teljesen eltűntek testéről. Pio atya életében a stigmák mellett rendkívüli jelenség, a gyónók lelkének, gondolatainak olvasása, valamint az un. bilokáció (egyszerre két helyen való jelenlét). Pio atyával kapcsolatban magyar vonatkozásról is tudunk: Pio atya Mindszenty bíboros cellájában is járt, együtt misézett vele, másik pedig a jövődölése Magyarországról.

„Magyarország egy olyan kalitka, amelyből egyszer még egy gyönyörű madár fog kirepülni. Sok szenvedés vár

még rájuk, de egész Európában páratlan dicsőségben lesz részük. Irigylem a magyarokat, mert általuk nagy boldogság árad majd az emberiségre. Kevés nemzetnek van olyan nagyhatalmú őrangyala, mint a magyaroknak és bizony helyes lenne erősebben kérniük hathatós oltalmát országukra.”

Délután folytattuk utunkat Szent Mihály arkangyal szentélyébe a tengerparton fekvő kisvárosba, Monte Sant’ Angelo-ba. Útközben imádkozva, Szent Mihály arkangyal védelmezését kérve minden bajtól, érkezünk meg a 838 méter magas hegyen lévő

Szent Mihály arkangyal jelenési helyére. A keresztény hagyományok szerint az itt látható barlangban több alkalommal is megjelent Szent Mihály arkangyal. Rövid séta a városban, gyönyörködtünk a kilátásban majd továbbutaztunk szálláshelyünkre San Giovanni Rotondoba, Olaszország egyik legfontosabb zarándokhelyére.

Ebben a városban élt Pietrelcinai Szent Pio 1916-tól haláláig. A város hírnevét is neki köszönheti. Az eddigi utazás kegyelmeit abban a templomban köszönhattuk meg szentmise keretében, amelyben oly sok éven át Pio atya is bemutatta a legszentebb áldozatot. Gyóntatószékében napon-

ta hosszú órákon át gyóntatott, segítve a bűnbocsánatért ide zarándokló embereket visszatérni az Úrjézushoz. Imádkozhattunk azon a helyen ahol megjelentek Pio atya kezén, lábán, oldalán a stigmák. Láthattuk a nagyon egyszerű celláját ahol élt, és a hozzá írt számtalan levelet. Ellátogattunk az új bazilikába, melynek altemplomában őrzik romlatlan testét.

A hozzá vezető folyosó két oldalát mozaikok díszítik, melyeken életének néhány mozzanatát láthattuk. Közöttük fedeztük fel a Mindszenty bíboros börtöncellájában tett látogatását ábrázoló mozaikot is, amikor együtt misézett a bíborossal.

Koradélután elbúcsúztunk San Giovanni Rotondo-tól és Dél-Olaszország Adriai-tenger partján fekvő városába Bari-ba, Szent Miklós, Myra püspökének ereklyéihez látogattunk. A hagyomány szerint a püspök megjósolta, hogy egy nap visszatér a vá-

(folytatás a 7. oldalon ⇨)

(⇨ folytatás a 6. oldalról)

rosba, és örökre ott marad. A kripta csendjében, Myra püspökének pazar síremléke közelében imádkozhatunk. Ebben a domonkos atyák által vezetett szentélyben található Szent Miklós „mannája” is, egy áttetsző és tiszta folyadék, amely évszázadok óta csepeg csodálatos módon Szent Miklós maradványairól. Áhítatos használata gyógyít, és mindenféle kegyeket biztosít szükség idején.

Este kompra szálltunk és a világörökség részét képező Dubrovnik – régi nevén Ragúza – „Adria gyöngyének” nevezett város felé – ami 1526-ig magyar fennhatóság alá tartozott – folytattuk utunkat. A város védőszentje Szent Balázs, a város legnagyobb templomát is róla nevezték el. A városban őrzik Szent István király állkapcsát és koponyadarabját, melyet a domonkos kolostorban, valamint Szent László Jobbját, amit a ferences kolostorban lehet megtekinteni. A látnivalók megtekintése után folytattuk utunkat a Szűzanya szentélye Medjugorje felé, hogy ott lélekben elmerülve átadjuk magunkat az ima segítségével, lelki életünk gazdagításának. Medjugorje Mostar

közelében fekszik, környezete Fatimáéhoz, Garabandáléhoz hasonló, megragadóan szép, hegyes, köves, de nagyon szegény vidék. Ebben a kis hercegovinai falucskában, - ami mára már inkább kisvárosnak nevezhető – már harminc éve, 1981 óta történnek a „Béke Királynéjának” jelenései. Égi Anyánk üzeneteiben kéri – a béke (a szív békéje), a megtérés, az imádság, a rendszeres böjt, és szívós következettség a lelki életben – hogy kövessük útmutatásait, azért hogy Szent Fiához vezethessen bennünket, különben nem lesz jövője az emberiségnek. Az ide zárandoklóknak a templomi eseményeken túl, két fontos célpontjuk van, – az első jelenés helye, és a Krizevac ill. annak tetején felállított hatalmas kereszthez vezető keresztút. Ez a keresztút a világon a legnehezebben végigjárható, ennek ellenére örömmel, élménnyel, áldozatvállalással járják végig a zárandokok milliói. A jelenések még nem fejeződtek be, ezért az egyház még nem ismerheti el természetfölötti eseménynek az itt történeteket, de gyümölcssei már láthatók.

A jelenés hegyére mi is rózsafüzért, a Krizevac-ra keresztutat imádkozva kapaszkodtunk fel. A kápolnában ma-

gyar nyelvű szentmisén vettünk részt görög-katolikus testvéreinkkel, s adhattunk hálát zárandokutunk minden kegyelmi ajándékáért. Az esti nemzetközi rózsafüzér és szentmise minden napunk fénypontja volt.

Mint minden jónak egyszer vége lesz, elérkezett a búcsú pillanata is. Elköszönve a Szűzanyától, hazafelé indult csapatunk. Omis-ban még megmártóztunk a tengerben egy kis felfrissülés erejéig. Köszönetet kell mondanunk Horváth Zoltán idegenvezetőnknek, mert mint egy két lábon járó lexikon, kalauzolt bennünket az út során, továbbá Bálint és Zoltán atyának, mert nagyon jó lelki-vezetőnek bizonyultak. A hosszú utazás során többször elővettük a rózsafüzért, elméldtünk titkain. Ebben a rövidített evangéliumban naponta rátálhattunk arra az útra, mely az Isten Anyjához és Szent Fiához vezet. Naponta csendültek fel ajkunkról a szép Mária énekek.

Bizakodással, szemünkben csillogó fénnel, reménnyel indultunk, és nem is csalatkoztunk, mert látnivalókban és kegyelmekben bővelkedve térhettünk haza.

Salamon Károlyné

Éleled üzenet – Adventi lelkigyakorlat a Martineumban

A bentlakásos adventi lelkigyakorlatot a Család Évében Szombathelyen, a Martineum Felnőttképző Akadémián 2011. november 25. (péntek) és november 27. (vasárnap) között rendezik meg Simon András grafikus, író vezetésével.

Az ismert grafikus a résztvevők aktív közreműködésével egyvonalas rajzait elemezve fejti ki gondolatait keresztény életünk legfontosabb kérdéseiről: az istenkeresésről, a megtérésről, a szerelemről, házasságról, családról, megbocsátásról, imádságról, örömről és szenvedésről.

Rendhagyó módon arra is van lehetőség, hogy a lelkigyakorlatra jelentkezők előre leadják írásban megfogalmazott témafelvetéseiket és kérdéseiket a lelkigyakorlat vezetőjének. Így értékes gyakorlati segítséget adnak Simon Andrásnak, hogy valóban arról beszéljen, ami a résztvevőket éppen leginkább foglalkoztatja.

A lelkigyakorlat során alkalom lesz szentmisén való részvételre, szentségimádásra, egyéni beszélgetésekre is. A lelkigyakorlat célja, hogy a bennünk elakadt szeretet-energiákat felszabadítsuk és megtanuljuk mindenben felfedezni a lét örömét. Részvételi díj nincs, de arra kérünk minden jelentkezőt, hogy figyelembe véve a jelenlegi árakat lehetőségeikhez mérten támogassák a programot!

Jelentkezni lehet november 15-ig a Martineum Felnőttképző Akadémián:

9701 Szombathely, Pf. 211.

markovits@martineum.hu

94/514-356

Riport dr. Marx Gyulánéval,

a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend által fenntartott „Miasszonyunk” Időskorúak Otthona vezetőjével

Hallottuk, olvashattuk, hogy a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend a Pais Dezső iskola használaton kívüli épületének egy részét megkapja városunk Önkormányzatától, hogy ott idősellátó szolgálatot alakítson ki. Jelenleg milyen idősellátó szolgálat működik a városban?

Azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom, hogy az idősellátás szerepe nő és feladatai a jelenben és a jövőben egyre nagyobb hangsúlyt fognak kapni. Már valóban mindenhol hallhatjuk a társadalom elöregedéséről, a gyermekek csökkenő létszámáról, a leendő nyugdíjasok nehéz helyzetéről szóló híreket, elemzéseket.

A városban megyei és városi intézmények is működnek az idősellátás területén. Városi intézmény a Gondozási Központ, amely valamennyi, törvény által előírt szolgáltatást biztosítja az idősek számára, tehát étkeztetést, házi segítségnyújtást, nappali ellátást – három idősek klubja működik (Belvárosi-, Landorhegyi-, és Andrásidai-) – valamint bentlakásos ellátást. Ennek keretében működik a Landorhegyen az Idősek Gondozóháza és a József Attila Iskolában kialakított Idősek Otthona. Megyei intézmény a Pózván található szociális otthon.

Egyházi intézmény idősellátás területén azonban mind a városban, mind a környékén, csak a Notre Dame Női Kanonok- és Tanítórend által 1993 óta fenntartott „Miasszonyunk” Időskorúak Otthonában van. A Mandulavirág Gondozóház a református egyház által működtetett intézmény fogyatékos személyek ellátására, a Kolping Szervezet pedig szintén elsősorban fogyatékos-ellátásban segít az általuk működtetett Támogató Szolgálattal.

A Pais Iskolában Egyházi Idősellátó Szolgálatot tervezünk a fent felsorolt valamennyi szociális ellátási forma, és egy kis nyugdíjas otthonházi részleg kialakításával egy intézmény keretein belül, egyházi fenntartásban. Az elképzelésünk szerinti intézmény modell értékű programot indít, és hiánypótló az idősellátás területén. A betegellátás területén többet tudunk majd nyújtani más intézményeknél, mert saját otthonápoló szolgálatunk lesz szakképzett ápolószeméllyel. Az intézet keretein belül is tervezünk intenzív ápolási részleget, ahol kórházi kezelést kiváltható ellátást tudunk majd nyújtani. A különböző ellátási

vagy krónikus beteg gyermekek jövője miatt. Lehetőség lesz az ő közös beköltözésükre is.

Bár a dolgozókat nagyon szigorú szakmai és emberi feltételek szerint szeretnénk összeválogatni, az intézet nyitott lesz. Sok önkéntessel számolunk. Az idősek mellett nagyon sok lehetőség akad a segítségnyújtásra, de akár a könyvtárban vagy a hatalmas kertben is találhat feladatot az, aki közösséget, értékes időtöltést keres. Nyitottak leszünk a helyi nyugdíjas klubok programjaira. Így a bent lakók sem elzárva élnek, hanem egy élő közösség értékes tagjaként.

formák között váltani lehet, ha éppen a szükséglet mást kíván. Mindenkinek annyi és olyan ellátást szeretnénk biztosítani, amely a megszokott életvitelének zavartalan folytatásához szükséges.

36-38 fő szakszerű ellátására képes demens részleget is tervezünk, mert tapasztalatunk szerint nagy szükség van a tájékozódásukban sérült idősek biztonságos környezetének megteremtésére. Fontosnak tartjuk, hogy a házaspárok együtt maradhassanak megfelelő segítséggel, ha egyikük betegsége miatt otthon már ez nem lehetséges. Sokan keresnek meg az idősebb korosztályból, felnőtt, sérült

Együttal megőrizzük az egyházi intézmény nyújtotta előnyöket. Idős papokat és nővéreket is szeretettel látunk, kápolnánkban lehetőség lesz szentmise hallgatására, és a hitélet minden formájának a gyakorlására.

A Notre Dame Rend adja a háttérrel, de természetesen az egyházmegye püspökének a hozzájárulásával és támogatásával készülünk a feladatra.

A Notre Dame otthonában hány fő lakik jelenleg?

Jelenleg 32 fő lakhat az intézményben, amely az épület déli szárnyának második emeletén helyezkedik el. Egy-, két-, és háromszemélyes szobáink vannak. Közösén használjuk az étkezőket és a rendi kápolnát, amely minden lakó számára könnyen elérhető, hiszen az emeleten van. Mivel a rendi nővérek számára egyben a rendházat is jelentjük, jelenleg csak nőket vehetünk fel. Családias, jó légkörben élünk együtt. Ez igaz annak ellenére, hogy egészségi állapot és önálló képesség területén sokféle nehézséggel küzdenek a lakóink. Legtöbbjüknek

(folytatás a 9. oldalon ⇨)

(⇐ folytatás a 8. oldalról)

komoly gondot okoz lejutni a kápolnába szentmisére, vagy az udvarra levegőzni.

A Mindszenty Iskolában lévő jelenlegi helyszín kiváltására hosszú távon lesz szükség, de telephelyként mindenképpen megmarad a mostani „Miasszonyunk” Időskorúak Otthona, amíg a jelenleg ott lakók ezt igénylik. Ha készen lesz az új intézmény, új lakót már csak oda veszünk fel, és a Zárda utcai telephely idővel a Mindszenty József Általános Iskola és Kollégium használatába fog véglegesen kerülni.

Milyen program alapján működik, milyen ellátásban részesülnek az otthon lakói?

Az otthon hivatalosan a törvényi előírás szerinti ellátást nyújtja a lakóknak. Folyamatosan jelen van az ápoló-gondozó személyzet, megfelelő jelzőrendszer segít időben elérni a személyzetet probléma esetén, orvosi vizit van hetente, biztosítjuk az étkeztést, gyógyszerellátást. Gyógytornász és mentálhigiénés szakember, valamint foglalkoztató nővér segít abban, hogy lakóink szellemi és fizikai képességei, amennyire lehet, megmaradjanak. Szeretettel látjuk a hozzátartozókat is, rugalmasan kezelve az – egyébként naponta lehetséges – látogatási időt.

Mivel azonban egyházi intézmény is vagyunk, lehetőségünk van ezen a területen valami pluszt is nyújtani a lakóknak. Egyrészt folyamatosan vannak programjaink az egyházi év ünnepeihez alkalmazkodva, például lelkigyakorlataink, az első pénteki gyónás lehetősége, szentmishallgatás naponta azoknak is, akik nem tudnak lemenni a kápolnába. Kihangsúlyozzuk a szobákban, és a rendi kis kápolnában a szentmisét. Másrészt folyamatosan dolgoznak velünk lelkes és szerető szívű önkéntesek, akik

nek nem tudom eléggé megköszönni a munkáját – kiemelném közülük a Mária Légió tagjait, akik rózsafüzért imádkoznak a lakókkal, megáldoztatják azokat, akik készek erre, és a Mindszenty Iskola Kollégiumának diákjait, akik szeretettel beszélgetnek idős vagy beteg lakóinkkal, vagy éppen vidáman együtt ünnepelnek velünk.

Hadd dicsérjem meg a dolgozókat is, akik nagy szeretettel és hivatástudattal gondozzák az időseket. Bár a szakmunkát képzett ápolónők végzik, összes dolgozónk hozzájárul ahhoz, hogy az ott lakók értékesnek, fontosnak érezzék magukat. Mint egyházi intézmény vezetője nagyon fontosnak érzem, hogy teljesen elfogadják, és szeretettel támogatják a beköltözött időseket, akiknek az intézmény az otthona kell, hogy legyen, és nem kórház, vagy nehezen elfogadott „öregotthon”. Munkaértekezleteinken éppen ezért gyakran foglalkozunk a jó hozzáállás kérdésével.

Mi az oka, hogy a Pais Dezső Iskola épületének egy részét kérték az Önkormányzattól?

A Pais Dezső Iskola Makovecz Tamás képviselő úrral való közös gondolkodás eredményeként merült fel, mint lehetőség. Sajnos, a csökkenő gyereklétszám miatt egy éve üresen áll az épület, és az állaga folyamatosan romlik. Értelmes hasznosítást keresett a város, mi pedig helyszínt egy leendő intézmény számára. Az épület nagy részét, egy közel 5 000 m²-es területet kapnánk. Az uszodatornatermi rész használata nem indokolható számunkra, ezért ez a rész önkormányzati használatban marad. Szeretnénk megőrizni az intézmény családi jellegét, ezért elkülöníthető, kisebb részlegeket alakítunk ki. Kápolnánk, és a tervek szerint sokoldalúan használható közösségi helyiségeink lesznek, és könnyen megközelíthető nagy kertünk. Körülbelül 90

ember számára lesz munkalehetőség az új intézményben, ha elkészül.

Mennyiben lesz más ez az otthon, mint a városban található többi intézmény?

Egyházi intézmény ilyen széles ellátást nem végez a környékünkön. Az ellátás a nyugdíjas otthonháztól a házi segítségnyújtáson keresztül a fokozott ápolást igénylő egészségügyi ellátásig minden területen nyújt segítséget a rászorulóknak, akik szükséglet szerint igényelhetik majd az ellátást. Hét végén is nyújtunk szolgáltatást. (Étkeztetés, házi segítségnyújtás stb.) Az önkéntes közösségeknek szánt komoly szerep sem megszokott az időseket ellátó intézményekben.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy az intézmény modellértékű szolgáltató lesz, mely az idősellátás teljes körét nyújtani képes, emellett ragaszkodunk a keresztény alapértékeinkhez a munkavégzés mindennapi gyakorlatában.

Mit jelent a házi segítségnyújtás? Mi a különbség az általános és az intenzív ellátás között?

Házi segítségnyújtás olyan esetekben merül fel, amikor egy idős ember mondjuk az egészségi állapota, vagy a mozgáskorlátozottsága miatt már nem tudja teljesen megoldani a saját ellátását, de néhány órát igénylő (kevesebb, mint 4 óra) segítségnyújtással még elboldogul. Például, ha van, aki kiváltja a gyógyszereit, megmelegíti az ebédjét, esetleg segít a mosdás-fürdés területén, nem kell idősotthonba költöznie, mert ezekre a problémákra megoldást találhat a gondozónó segítségével. Ebből már látszik, hogy bizalmi feladatokról van szó, nagyon fontos hogy becsületes, tisztességes, és szakmailag is jól képzett ember legyen az, aki ezen a területen dolgozik, hiszen sokszor van egyedül a gondozott körül, és esetleg gyorsan kell dön-

(folytatás a 10. oldalon ⇐)

(⇐ folytatás a 9. oldalról)

téseket hoznia.

Ha a kérdésed második felénél jól értelek, a bentlakásos idősellátás kapcsán vagy kíváncsi az általam már jelzett ellátási formákra. Valóban úgy fogalmaztam már többször, hogy az általános ellátáson kívül intenzív ellátási részleget is ki szeretnénk alakítani a leendő otthonban. Általános ellátáson értem mindazt, amiről korábban már beszéltem. Most nem akarok a törvény betűje szerint fogalmazni, ezért úgy mondom, hogy hajlott koruk és betegségük miatt fokozott figyelmet és segítséget igénylő, önellátásra már házi segítségnyújtással sem képes idősök ápolása, gondozása az általános ellátás. Intenzív ellátáson a fokozott ápolási igényű idősök ellátását értem. Tehát olyan egészségügyi felszerelés és személyzet jelenlétével, amely adott esetben fölöslegessé teheti a kórházba utalást, mert biztosítani tudja a szükséges ápolást. Például tartós hőségben, vagy egy lázas, esetleg

egy hasmenéses betegségben könnyen kiszáradhat egy idős ember. Az infúzió beadása helyrehozza a só-víz háztartást, és ehhez nem kell idegen környezetbe, kórházba menni.

A tavasz folyamán egy felmérést készítették – elsősorban az idősök körében. Mi volt ennek a célja és milyen eredményt hozott?

A cél az volt, hogy mielőtt komoly tervezésbe kezdünk, tájékozódjunk arról, jól mérjük-e fel az igényeket, szükség van-e az általunk elképzelt intézményre, illetve számíthatunk-e önkéntes segítőkre. Az eredményvárakozáson felül igazolta a sejtésünket. Igény van egyházi intézményre, a házi segítségnyújtásnak, a saját otthonban való ellátásnak az igénye nagyobb, mint az intézeti ellátásé és sokkal többen vennének részt szívesen önkéntesként a munkánkban, mint számítottuk.

Nem lesz sok városunkban az ilyen jellegű intézményekből? Szükség van egy újabbra is?

Igen, szükség van rá. Sajnos a meglévő intézmények nem tudják befogadni a rászorulókat, nagyon hosszú várólisták vannak. Az intézmények egy része demenciától szenvedő időseket nem tud fogadni, mert a biztonságos környezet lehetősége nem adott. Az átlagéletkor növekedésével azonban számítani kell arra, hogy egyre több ilyen idős ember lesz közöttünk. Meg kell mondanom, hogy hihetetlenül kedves, szeretetreméltó és szeretni képes idősökkel találkoztam az általunk eddig ápolat demensek között.

És, amint azt a felmérésünk is mutatja, az idős lakosság körében igény van az egyházi intézményekre.

Mindaz, amit itt bemutattunk, még csak a terveinkben létezik, a szükséges források megteremtésén munkálkodunk. Minden pénzügyi és pályázati támogatás lehetőségét keressük. Kérünk mindenkit, hogy imával támogassa terveinket!

Köszönjük a tájékoztatást!

Családfesztivál 2011

Kommunikáció a családban – ez volt az idei év családfesztiváljának mottója. E gondolat köré csoportosultak a nap folyamán az előadások, kerekasztal beszélgetés és az író-olvasó találkozó.

Délelőtt 10 órakor kezdődött az az előadás, amelyen Sándor Imola pszichológus-családterapeuta osztotta meg a hallgatósággal gondolatait e témában. Először a kommunikáció fogalmát tisztázta, majd fokozatosan tért rá a családban zajló kommunikáció szerepére.

Elmondta, milyen fontos, hogy a családtagok ez által is érezzék az együvé tartozást, megtanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, végső soron ez határozza meg a család stabilitását.

Külön szólt a házaspárok közti kommunikáció jelentőségéről, mint a jó házasság egyik alappillére. Rámutatott, hogy az érzelmileg intelligens házasságokban mindkét félnél

jobban működik az immunrendszer, ezáltal kisebb az esély komolyabb betegségek kialakulására, és a várható élet-

tartam is megnő. Ezzel ellentétben, azokban a családokban, ahol a szülők sokat veszekszenek, óvodáskorú gyermekeknél emelkedett stresszhormon-szintet mértek. Serdülő korokra ezek a gyerekek válhatnak csavargókká, deviánsakká, és küzdhetnek tanulási nehézségekkel.

A pszichológusnő figyelmünkbe ajánlott két könyvet, amelyek segíthetnek bennünket, hogy legjobb tudásunk szerint alakítsuk családunk életét.

Gary Chapman: Egymásra hangolva
John M. Gottman: A boldog házasság hét titka

Végül egy ima részletével fejezte be előadását.

*„Istenem, adj nekem békét, elfogadni azt, amin változtatni nem tudok,
Amin viszont tudok, ahhoz adj erőt, hogy meg is tegyem,*

És adj bölcsességet, hogy a kettőt megkülönböztessem.”

V. Lelkiismeretvizsgálat – egyházépítés, imaközösség

„Keressétek elsősorban Isten Országát és annak igazságát, és a többi mind megkapjátok!” (Mt 6,33)

- Mindennapi életem programjaiból kitűnik-e, hogy fontos nekem Isten Országá?
- Mennyi időt fordítok építésére?
- Megteszek-e mindent azért, hogy magam és mások minél jobban megismerjék Isten Országát?
- Komolyan veszem-e azt, hogy formáljam magam és mások gondolkodását?
- Mennyire azonosultam az evangéliummal?
- Milyen az értéksorrendem?
- Mi az életem központi kérdése?
- Imádkozom-e azért, és küzdök-e azért, hogy erősebb legyen a hitem, amire ráépíthetem az életemet?
- Foglalkozom-e ismerősök, barátok, rokonyerekkel hitével?
- Igyekszem-e olyan barátokat keresni, akik munkatársaim lesznek mások megmentésében?
- Töreksem-e a jézusi közösség építésére?
- Tudok-e lelke (animátora) lenni családomnak, imaközösségemnek?
- Életem gyümölcsöző-e (ha igen, „nemes- vagy vadszőlő-e” az életem gyümölcse)?
- Ott vagyok-e szívvel-lélekkel az imaközösség találkozóin?
- Készülök-e lelkiismeretesen?
- Rendezett és imádságos szívvel megyek-e?
- Elősegítem-e, hogy minél jobban megvalósuljon az egység a Szentháromság mintájára?
- Szívesen vállalom-e a közösségért feladatokat?
- A többiek barátot látnak-e bennem?
- Hordozok-e ellenszenvet mások iránt?
- A szeretet légkörét sugározom-e vagy a széthúzását?
- Van-e bennem féltékenységek mások értékei iránt?
- Segítem-e kibontakozni mások tehetségét, értékét, önmegvalósítását, akár a magam háttérbe szorítása árán is?
- Magamévá teszem-e problémáikat, segítek-e (meghallgatás, baráti tanács, együttérzés, ima, esetleg anyagi segítség)?

Balasi István

Hírek a Szent Család Óvodából

- 2011. november 11-13 (péntek, szombat, vasárnap) közötti napokon **Fülöp kurzus** lesz a Szent Család Óvodában. Szeretettel várjuk az Istenkeresőket, a hitben megújulni-megerősödni vágyókat!
- 2011. november 26-án, szombaton 19 órakor kezdődik a **Szent Család Óvoda bálja** a Mindszenty Iskola tornatermében.
- 2011. december 13-án, kedden a Szent Család Óvodában Dr. Veres András megyéspüspök Úr tart **előadást a Szent Családról**.

1	2	3	4		5	6	7	
8					9			
10				11		12		
13			14		15		16	
		17						
18	19		20				21	
22		23				24	25	
26			27		28			29

VÍZSZINTES:

1. **Ferencesrendi szent, Hunyadi János barátja.** 8. Királyi ülőhely. 9. Erdei kúszónövény. 10. Végtelen elem. 12. Katonai egység. 13. Molibdén. 14. Nagyon régi. 16. Kettőzve gyermekes fenyegetés. 17. **Ferences magyar költő és műfordító (Dénes).** 18. Azonos mássalhangzók. 20. The ... felirat angol filmek végén. 21. Ásványi fűszer. 22. Erődítmény. 24. A vörösingések vezére. 26. Férfinév. 28. Kék németül.

FÜGGŐLEGES:

2. Község Ózd közelében. 3. A "Holló" költője. 4. Klasszikus banban. 5. Z. L. 6. Kamionfelirat. 7. Megtetéz. 8. **Középkori neves magyar ferences hitszónok.** 11. Némaság. 14. Elhunyt színészünk (Lajos). 15. Hajtsd föl! 19. Becézett női név. 23. Táncot jár. 24. Nem fölé. 25. A hőmennység régi mértékegysége. 27. Tiltószó. 28. Üres báb! 29. Járunk rajta.

Kattints és olvass!

Új honlapot készítettek a családok számára. Az online családi magazin a www.csaladháló.hu-n érhető el. Interjúk, tippek, tanácsok, érdeklépviselet, babakommandó, hírszemle ... minden, ami a család

Zarándoklat a családokért Mariazellbe

Október 1-jén szombaton, rózsafüzér hónapjának kezdetén zarándokútra indultunk Mariazellbe Stróber László apát plébános úr vezetésével. Kora reggel kettő busz indult Zalaegerszegről. László atya kedves szavakkal köszöntötte az autóbusz vezetőjét, a zarándokokat. Rövid ima után felajánlotta a napot engesztelésül a Szűzanyának a családokért, az ifúságért, hazánkért. Köszegnél léptük át a határt. A felkelő nap ragyogó sugaraival üdvözölt bennünket, mintegy jó utat, sok kegyelmet kívánva.

Lelkünket felkészítve a kegyelem befogadására, Máriával való találkozásra, László atya előimádkozásával elmondtuk az örvendetes és a fájdalmas rózsafüzért. A kettő rózsafüzér között imaórát végeztünk. Ausztriában az autóbusz ablakából gyönyörködhattunk az utasokat hívogató, fenyőkkel borított hegyekben, az üdezőld legelőknél, és az ezerszínű virágözönben ami a településeket díszítette. 10 óra körül közeledtünk Mariazellhez.

A város Stájerország és Alsó- Ausztria határán fekszik több völgy találkozásánál. Elhagyni minden irányban csak kisebb-nagyobb hágókon és nyergeken lehet. Uticélunkhoz közeledve László atya ismertette a kegyhely történetét. A legenda szerint 1157-ben egy Magnus nevű bencés érkezett a vidékre, hogy az itt élők lelkipásztora legyen. Magával hozta kedves Mária szobrát. Ám az utat egy hatalmas szikla zárta el, nem tudott tovább menni. A szerzetes a Szűzanyához fordult segítségért, az ima meghallgatásra talált, a szikla ketté hasadt, így Magnus folytathatta útját. Megérkezvén, a szobrot egy farönkre tette és kis kápolnát épített köré. A remete híre elterjedt, messzi vidékről érkeztek ide emberek, akik fogadalmat tettek és imáik meghallgatásra találtak.

A búcsújáróhely későbbi fejlődése Nagy Lajos magyar király nevéhez fűződik, akit 1363-ban, a török ellen folytatott vesztesre álló csata éjjelén álmában megjelenő Szűzanya támogatásáról biztosította. Felébredvén a mel-

lén találta azt a Mária képet, amelyet rendszeren egy kis oltáron tartott. Ezt égi jelnek tekintve vonult harcba, ahol hatalmas győzelmet aratott.

A történelmi ismertetés után feltűntek a magas, méltóságot és erőt tükröző hegycsúcsok. Közülük kiemelkedik a Bazilika, a jellegzetes, háromtornyú templom a város jelképe, ami különleges módon ötvözi a gótika és a barokk jegyeit. Két legfontosabb kincse a Máriát és a kis Jézust ábrázoló kegyszobor és az I. Lajos által adományozott Mária kép. Zarándokok már a 12. századtól

érkeztek Mariazellbe. Évente kb. egymillió búcsújáró keresi fel a várost.

1983-ban a városba látogatott II. János Pál pápa. 2007. szeptember 8-án a város fennállásának 850. évfordulója alkalmából ide zarándokolt XVI. Benedek pápa.

A Bazilika gyönyörű látványa mellett felhőtlen égbolt, nyári meleg fogadott bennünket Mariazellben. A Szent Mihály kápolnában mutatott be László atya szentmisét a családokért, a jelenlévők pedig szívükben felajánlhatták saját szándékaikat. A kicsi kápolnában meghitt, bensőséges, családi légkörben vehettünk részt a szentmisén.

László atya a tőle megszokott közvetlenséggel, egyszerűséggel prédikált a Szűzanyához kapcsolódó rózsafüzérről. Rózsafüzért imádkozva a titkokban végigkísérjük Jézus életét foganta-

tásától feltámadásáig. Az ima, főleg a rendszeres ima a mi lelkünket is átalakítja, szinte észrevétlenül. A rózsafüzéren keresztül, az apró szemekbe kapaszkodva, Mária segítségével jutunk el mi is Jézushoz.

A szentmise után keresztutat járunk. A keresztúti stációk előtt elmondott elmélkedések, könyörgések a családokról a családokért hangzottak el. A keresztút befejezése után mentünk be a Bazilikába. Azt is aki először járt itt, és azt is aki már sokadjára, lenyűgözte a templom szépsége, gazdagsága. A gyönyörű kegyszobor látványa szívünket, lelkünket megindította. Feltörték belőlünk a hálaadás szavai családunkért, barátainkért, szeretteinkért, azokért akik nem lehettek velünk. Elmondtuk kéréseinket, imádkoztunk betegjeinkért, a testi-lelki bajokban szenvedőkért, az elhunytainkért és elsősorban családjainkért, akikért ezt a zarándokut felajánlottuk. Leróttuk tiszteletünket Mindszenty József bíboros, hercegprímás temetkezési helyénél, akit 1975. májusában a Bazilikában helyeztek nyugalomra, majd 1991-ben Magyarországra Esztergomba szállítottak. Ezután szabadprogram következett. Délután 3 órakor indultunk haza.

Röviddel az elindulás után megálltunk Neubergben, ahol egy ciszterci kolostorhoz tartozó, az 1300-as években épült gótikus templomot néztünk meg.

Hazafelé László atya és a cursillos testvérek előimádkozásával elmondtuk a világosság és a dicsőséges olvasó titkait, majd az atya megáldotta a vásárolt kegytárgyakat. Zalaegerszeghez közeledvén a plébános úr megköszönte a gépkocsivezetőnek a biztonságos utat. A zarándokok nevében pedig a sok kegyelmet amit Mariazellben kaptunk. A lelki feltöltődést nyújtó szép napot az ima szavaival köszönjük meg a Szűzanyának: „Ó Szűzanyám állj mellettem, A kezemet ne engedd el. Kétségbe veszni ne hagyj, Szívembe békességet adj.”

Bangó Józsefné

Szent Anna cursillos közösség

Az új-pogány jelenség – okok és tünetek III.

Az újpogányságnak van egy sajátosan magyar vonulata is, amely a kereszténységet az ősi magyar vallás vélt vagy valós elemeivel keveri. A cikksorozat befejező részében ennek képviselőiből és állításaikból veszünk szemügyre néhányat.

Az egyik fő képviselője volt ennek a szellemi áramlatnak *Badiny Jós Ferenc*, akivel a Jézus a pártus herceg című könyve kapcsán a Harangszó régebbi számaiban már foglalkoztunk. Alakja követői körében már próféta magasságokba emelkedett. Írásaiban történelmi adatok helyett saját látomásait hozza. Szívesen hivatkozik a gnosztikus evangéliumokra, holott azokban még kevesebb történelmi adat van Jézus életéről, mint a négy elfogadott evangéliumban. A keresztény tanítástól merőben eltér „szentháromságtana”, ahol a három személyt Atyaként, Fiúként és Anyaként nevezi meg. Mindez inkább egy pogány istenhármaság felé mutat. Ez teljesen nyilvánvaló lesz, amikor az egyiptomi vallásból vett Ozirisz, Ízisz, Hórusz párhuzamra hivatkozik.

Megfigyelhető az újpogány tendencia *Szörényi Levente* műveiben is. Az István a király korrektsége után az Árpád népe rockoperát már a misztikus köd, és táltos látomások uralják. A római egyház úgy jelenik meg, mint a leigázó idegen szellemiség hordozója.

Amagát néplélekkutatónak nevező *Molnár V. József* az Árpád-ház szentségét Emese álmára, a „turulnászra” vezeti vissza, és ezt párhuzamba állítja az angyali üdvözlettel. Csakhogy a keresztény életszentség a kegyelemre építő erkölcsi érdem, nem vérségi hovatarozásból fakad. De a különbség abból is látszik, hogy Anonymus egy álmodót ír le, Szent Lukács evangélista viszont egy történelmi eseményt. Egy másik elmélete, hogy Mária ünnepeink elnevezései (Gyümölcsoltó, Sar-

lós, Kis- és Nagyboldogasszony) az ősi magyar vallás istenasszonyának és leányainak neveit őrizték meg. Azonban Szűz Mária ünnepeinek ezek a nevei csak a XVI. században tűnnek fel először magyar nyelvű írott forrásban, és nem tudjuk, hogy a szóbeli hagyomány milyen messze nyúlik vissza az időben, és honnét is ered pontosan. A korábbi latin nyelvű forrásokban mindig a hivatalos egyházi elnevezést használták.

Papp Lajos professzor a nemzetet öltözteti valami furcsa szentség fényébe, amikor például olyan kijelentéseket tesz, hogy nekünk szkíta-magyaroknak könnyebb jónak lenni a genetikai örökségünk miatt. Így egy kegyes köntösbe öltöztetett fajelmélethez jutunk, pedig az ember az ember, bármelyik néphez tartozzon is, és ugyanúgy rászorul a megváltásra.

Szintén az újpogány vonalba sorolható *Grandpierre Attila* panteizmusa, melyben magát a világmindenséget tekinti egy személytelen istenségnek. Ebbe a felfogásba illeszkedik a szent hegyek képzete, amikor például Dobogóköt a föld szívcsakrájának tekintik.

Még *Jankovics Marcellnek* is, aki értékes munkát végzett a szimbólumkutatás terén, vannak erre hajló kijelentései. Amikor például azt mondja, hogy a pap elprédikálja, hogy Jézus egyszer megszületett egy adott időben, ezzel szemben a falusi néni úgy gondolja, hogy megszületik minden Karácsonykor, és az utóbbinak van értelme. Valójában ez a belső, misztikus dimenzió éppen az által nyer értelmet, hogy kapcsolódni tud egy konkrét eseményhez.

A szent korona is megragadta az újpogány szellemiség képviselőinek képzeletét. Németh Csaba fejtette ki előadásában a korona „működéséről” a következőket: a szent tárgy akkor

fejti ki hatását, ha a szent helyen kerül a megfelelő személy fejére, ilyenkor közvetíti az isteni energiákat a megkoronázottnak és rajta keresztül az országnak. Azt hiszem egyértelmű, hogy Istent nem kezelhetjük személytelen erőként, melyet földi körülmények összehatása hoz működésbe. Jó lenne, ha nemzeti jelképünk megtalálná a helyét a „svájcisapka” és a misztikus szent tárgy közt mozgó skálán.

Végül említsük még meg *Szántai Lajost*, aki a magyar történelmet írja át egy misztikus látásmód alapján. Mátyás király halálával kapcsolatban mondta például, hogy ő az egész magyar népért szenvedett. Ebben a felfogásban Krisztus egyetlen megváltó keresztáldozata mitikus ősképpé válik, melyet egyesek újraismételnek.

Összegzésként még néhány megjegyzés a leírtakhoz. Az ősi magyar vallásról, források híján, nagyon keveset tudunk. A nép egy része már a honfoglalás idején ismerte a kereszténységet, és kisebb nagyobb mértékben meg is érintette. Fontos szempont, hogy amíg a külső intézményi keretet kifejező szavaink a latin vagy a szláv nyelvből származnak, a belső lényeg kifejező szavak (pl. Isten, bűn, bocsát, gyón, áldoz) a sajátjaink. A magyar nyelv tehát alkalmas volt keresztény tartalmak kifejezésére, nyilván azért, mert felfogásában is több ponton találkozott vele. Nem kell tehát szembe állítani a magyarságot és a kereszténységet, mi is gazdagodtunk és gazdagítottunk egyaránt. Mivel a régít csak töredékeiben ismerjük, akkor maradunk hűek őseinkhez, ha a tőlük máig tartó folyamatnak leszünk részesei. Ebbe a folyamatba illeszkedik a kereszténység felvétele, mely szerves része lett kultúránknak, lelkiiségünknek.

Ne engedjük kialudni a lángot

Nagyon fontos, hogy a házaspár tudatosan őrizze a lángot, küzdjön a „mindennapos taposómalom”, az állandó gondok miatti elszürkülés ellen, figyeljen rá, nehogy együttes életük egymás melletti létté, vagy inkább robotolássá váljon. A házasságot ápolni kell, odaadó gonddal, éber figyelemmel, lankadatlan szeretettel.

A szociológusok megállapítása szerint a sikeres családi élethez három dolog szükséges: idő (hogy a házaspárnak jusson ideje minden feladat elvégzésére), pénz (hogy beszerezhessék a család szükségleteit) és infrastruktúra (hogy rendelkezésre álljanak a házon belül el nem látható szolgáltatások). Ezek külső feltételek, bármilyen bőségesen legyen is adott mindegyik, a tartós boldogságon a házaspárnak magának kell munkálkodnia. Különösen vonatkozik ez az időre, mert korunkban mindenki időhiányban szenved. Erős elhatározás és komoly szándék nélkül az időhiány a házasság szeretet elmélyítésének akadályává válhat.

A házasságokat ápoló párok gondoskodjanak arról, hogy legyen idejük egymásra is, hogy ne csak a mindennapi folyó ügyekről beszélgessenek, hanem kapcsolatukról, érzelmeikről, vágyaikról vagy akár hobbijukról. Beszélgetéskor tudatosan figyeljenek egymás szavaira, nem meggyőzni, hanem megérteni akarjuk egymást, vitás esetekben pedig közösen keressék a megoldást. A kommunikációs készségek elsajátítása ma különösen fontos, mert a tömegkommunikáció, a média hozzászoktatta az

embereket az egyoldalú, csak felénk irányuló információközléshez, és lassan elfeledjük, hogyan is tudjuk saját gondolatainkat, érzelmeinket úgy kifejezni, hogy a másik értse, ne bántódjék meg, érezze szavaink mögött a szeretetet.

Tudjuk, hogy a család minden tagjának szüksége van a létfontosságú testi táplálékra, a lelki, szellemi szükségleteinkről azonban gyakran megfeledkezünk. Pedig az éhező-szomjazó lelkű házaspárok életereje csökken, kedvetlenné válnak, nem tudnak igazán örülni, kapcsolatuk szilárdsága meginog. Az érintettek legtöbbször észre sem veszik állapotuk romlását, de ha jön egy megpróbáltatás (kísértés, betegség, anyagi nehézség), bekövetkezik a katasztrófa. A rokonok és az ismerősök pedig csodálkoznak: húsz éve házasságban, olyan szépen éltek, és most egyszerre... Pedig a baj már régen elkezdődött: a lelki táplálék hiánya észrevétlenül juttatta csődbe a házasságot. A gyógymód is adott: az Eucharisztia, Isten ígéje és az imádság.

A keresztény házaspár annak tudatában él, hogy valójában hármában vannak, szövetségben Krisztussal. Ő mindig velük van, valóságos jelenléte az Eucharishtiában a végtelen erőforrás. Úgy hallgatják az Igét, hogy tudják, a velük élő, rájuk igent mondó Isten szól hozzájuk. Hogyne éreznék szükségesnek, hogy válaszoljanak, hogy együtt forduljanak imádsággal Istenhez. Így legyenek igazán „egy test”. Ezért mondja boldog II. János Pál pápa, hogy amelyik házaspár rendszeresen együtt imádkozik, az biztosan együtt marad.

Bíró László püspök (Forrás: Mária Rádió Magazin)

Templomszentelés Teskándon

2011. október 8-án, szombaton Dr. Veres András megyéspüspök felszentelte a Teskándon felépült, új Szent Családtemplomot. Az ünnepi eseményre a helyi lakosok mellett szép számmal érkeztek hívek a környező településekről és Zalaegerszegről.

Mindszenty Tehetségkutató Szavalóverseny

A Mindszenty iskola gimnáziumának humán munkaközössége Tóth Csilla tanárnő szervezésében a tanév elején szavalóversenyt hirdetett az irodalomkedvelő és versszerető középiskolás diákok számára. A cél a versek megszerettetésén és a művészi élményen túl a szavalásban tehetséget mutató tanítványaink felkutatása volt. A rendezvényen 2011. október 12-én minden osztály képviseltette magát. A jelentkezők egy kötelező (Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom) és egy szabadon választott verssel készültek. Az első körben a szavalók a kötelező verset adták elő, majd rövid szünet után a szabadon választott művek hangzottak el. Szébbnél szébb költemények és szavaltatok követték egymást, a hallgatóság nagy öröme.

A díjazottak névsora:

1. helyezés: Pahocsa Júlia 12. a és Standi Mónika 10. b
2. helyezés: Kalmár Ágnes 10. b
3. helyezés: Korcsmár Flóra 11. b

Forrás: www.mindszenty.net

Anyakönyvi híreink

Kereszteltek

Kőszegi Ketrin Zafira, Czövek Zalán, Schneider Viola, Péter Levente, Szakony Máté, Kovács Mária Zita, Horváth Alexandra, Köröcz Letícia, Imre Benedek, Horváth Barnabás, Hermán Dominik, Kőrösi Panna, Janiga Domonkos, Janiga Huba, Csalló Sára Róza, Krompaszky Luca, Horváth Hanna, Katona Kevin, Novák Bence, Csurgai Soma, Csurgai Hanga, Borbély Hanga, Lőrincz Florencia Rita, Takács Panna, Elek Boglárka, Berta Milán, Kiss Marcell, Pörge Anasztázia, Krivács Sonny Stefan, Krivács Minette Fanny, Gergály Csaba, Szelestei Máté Szabolcs, Horváth Elina, Farkas Krisztina Neszte, Forgács János Joll, Szaller Zsófi Zsófia, Aström Carl Elias Zeke, Öveges Viktória

Köszöntjük a Katolikus Egyház és egyházközségünk legifjabb tagjait! Isten éltesse őket sokáig!

Házasságkötés

Böröcz József – Bokronyi Edina, Füzi Zsolt – Kovács Eszter, Kolozsi Tamás – Gángó Ildikó, Horváth István – Kovács Klaudia, Körmendy Péter Zsolt – Polgár Csenge, Papdeák János – Vizvári Viktória, Dömötör Gábor Imre – Nyúl Judit, Dóczy Csaba – Bödör Annamária, Drávecz Szabolcs – Egyed Enikő, Mikó Róbert Balázs – Horváth Eszter, Karakai Ádám – Mátyás Mónika, Kóbor László – Horváth Zsuzsanna, Molnár Zsolt – Tóth Vivien, Bauer Szilárd – Sabján Katalin, Bonyász Balázs – Bogár Mária, Németh Balázs – Bodnár Zsófia

Jókívánásainkat fejezzük ki az ifjú pároknak:
a kölcsönös szeretetben szentelődjenek meg házasságukban!

Halálozás

Kómár István (1955), Kaczor András (1933), özv. Horváth Béláné sz. Takács Irén (1927), Bognár József (1934), Karvalics István (1937), Zsáli Rozália (1926), özv. Kámán Józsefné sz. Sebestyén Mária Ella (1925), özv. Patkós Elekné sz. Kovács Anna (1920), Stroia Ferenc (1955), özv. Totorán Ferencné sz. Varga Piroska (1927), Borsos Károly (1939), Kálmán Gyula (1929), Borhidi Ferenc (1936), Bagosi Mária (1929), özv. Tóth Lajosné sz. Swarz Mária (1925), Lázár József (1937), Ódor József (1944), Baglady Tiborné sz. Bor Irma Erzsébet (1949), Simon Józsefné sz. Varga Ilona (1931), Gombos János (1955), Bernvalner Károlyné sz. Nagy Margit (1929), özv. dr. Kajtsa Sándorné sz. Szigethy Mária (1919), Tóth József (1929), Pajor Jenő (1950), Palágyi Miklós (1931), Gerencsér Sándor (1932), özv. Györe Lászlóné sz. Németh Izabella (1951), Németh Györgyné sz. Stancsics Ilona (1945), Farkas János (1929), Rohonczy Győző (1956), özv. dr. Farkas Györgyné sz. Járfás Sarolta (1938), Csalló László (1954), özv. Takács Gyuláné sz. Doszpoth Magdolna (1926), özv. Németh Jánosné sz. Kiss Gizella (1919), Hartlieb Horst (1933), Varga József Tibor (1937), Hollós András (2009), özv. Kovács Istvánné sz. Nagy Zsuzsanna (1923), Simon István György (1936), özv. Révész Józsefné sz. Szakál Etelka (1920), Mikos Ferenc (1934), özv. Panker Ferencné sz. Tar Éva Berta (1929), Füredi Imre (1933), Gál Gizella (1918)

Adj Uram, örök nyugalmat nekik!

Taizéi találkozó Berlinben

2011. december 28. (szerda) és 2012. január 2. (hétfő) között

Az Egyházak és a város polgármesterének meghívására a 34. európai találkozó Berlinben lesz 2011. december 28. és 2012. január 1. között. Keleten éppúgy, mint nyugaton Berlin egy olyan városnak a jelképe, amelynek lakói még a nehéz körülmények ellenére sem veszítik el bátorságukat. A fogadó Egyházak nagyon különbözőek. Számos berlininek pedig különböző okok miatt soha nem volt igazi kapcsolata a keresztény hittel. Azáltal, hogy mindenki előtt nyitva áll, lehetne-e a találkozó annak a jele, hogy az Egyház mindenkit befogad?

Részt venni a Bizalom zarándokútján azt jelenti, hogy...

- ... több tízezer európai fiatallal közösen imádkozunk, énekelünk, elcsöndesedünk és beszélgetünk a hitről
- ... megtapasztaljuk a vendéglátó családok szeretetét
- ... fölfedezzük Isten jelenlétét egy olyan városban, ami nyitott a legkülönbözőbb hagyományok, kultúrák és vallások irányába
- ... Berlin városának és környékének olyan lakóival találkozunk, akik a mai kor kihívásai közt tanúságot tesznek az Evangéliumról
- ... egy hosszú ideig megosztott városban közösen az emberek közötti béke, a bizalom és a reménység útján a közösségteremtésen munkálkodjunk

Forrás: www.taize.fr

28 | 12 | 2011 – 1 | 1 | 2012

Mindenszentek, halottak napja

A mindenszentek (latinul: Festum omnium sanctorum) a katolikus és ortodox keresztény egyház ünnepe. A katolikus egyház november 1-jén, az ortodoxia pedig egy héttel később tartja.

Az ünnep, és az azt követő halottak napja – egyházi jellegén túl – fokozatosan általános népi megemlékezésé is vált. Ilyenkor mindenki kilátogat a temetőbe, meglátogatja az elhunyt hozzátartozóit. Megtelnek a sírok őszi-rózsával, krizantémmal, az elmúlás jelképes virágaival. Az emberek gyertyát gyújtanak, és elveszített szeretteikre emlékeznek.

Egyeseknek talán csak egy átlagos ünnep, amikor a család összegyűlik, és temetőről temetőre járva gyertyát gyújtanak szeretteikért, hozzátartozóikért. De vannak olyanok, akiknek ez a nap egy picit más. Több varázst és meghittséget tartalmaz. Szavakkal meg sem lehet fogalmazni, hogy miről is szól ez nekik. Talán egy esélyről, amikor újra visszaemlékezhetnek azokra a pillanatokra, amit együtt töltöttek az eltávozottakkal. Picit fájó szívvel, apró mosolyokkal, de sosem feledve azt, hogy szerettük már egy jobb helyen lelt békére.

Mivel mindenki hallott már ezekről a napokról eleget, így most inkább a személyes tapasztalatokat szeretnénk kiemelni. Főleg azokat, amelyek rádőbentettek arra, hogy van értelme ennek az ünnepnek.

„Számomra a mindenszentek egy igazán szép és magával ragadó ünnep. A temetőben égő mécsesek varázslatos hangulatot és meghittséget adnak. Ilyenkor az ember sokkal közelebb érezheti

magát szeretettjéhez, mint általában. Fontosnak tartom azt is, hogy ne csak ilyenkor törődjünk halottainkkal, hanem az év többi napján is. Amikor már nincs köztünk az, akit szeretünk, akkor döbbenünk rá, hogy nem mutattuk ki, mennyire szerettük. A mai rohanó világban nincs időnk arra, hogy valóban érezzük a másik iránti szeretetünket, csak akkor vesszük észre, hogy még mennyi mindent nem csináltunk meg azzal az adott személlyel, amikor már nincs köztünk. Ezen a napon újra együtt lehetünk azokkal, akik számunkra fontosak. Én

magam is nemrég döbentem rá, hogy eddig csak kimentem a temetőbe, meggyújtottam egy mécsest, és elmondtam a szokásos imádságot. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nem tartottam tiszteletben az ünnepet, hanem nem éreztem ennek a fontosságát. Viszont nemrégiben egy olyan embert vesztettem el, aki számomra az életem része volt, és akit nagyon szerettem. Az édesapámat. Azóta mindent másképp látok, minden egyes nap imádkozom érte, és az emlékeimben tartom a sok örömteli pillanatot. Számomra a mostani halottak napja egészen más lesz, sokkal meghittebb, fontosabb.”

„Az, ahogy a sír előtt álltam, gyermekkoromban még nem mondott nekem

semmit. Édesanyám sokszor oldalba bökött, hogy maradjak csendben miközben imádkozunk, de akkor még nem értettem, hogy miért. Minden évben kimentünk a temetőbe, hogy lerójuk tiszteletünket szeretteink iránt, s pár könnycseppet a földön hagyva távoztunk is onnét. Átlagos napként írtam fel magamnak, egészen addig, amíg rá nem jöttem, hogy mi az igazi lényege. Nem voltam akkor már fiatal, amikor elvesztettem a testvéretem. Titkon mindig abban reménykedtem, hogy ez csak egy álom, amiből ha felébredek, újra látom majd. De nem így történt.

Az évek múlásával egyre többet gondoltam rá, és még most is mindig eszembe jut. Olyankor elszorul a torkom, s a könnyeimmel küszködöm. Nem könnyű, de tudom, hogy jó helyen van. Mindenszentek s halottak napján mosollyal az arcomon gyújtom meg a gyertyákat apró sírján, mert tudom, hogy ő is boldog. Hisz Isten mellett van. Keresve sem találánék neki jobb helyet, mint az Úr mellett. Bár fáj a tu-

data annak, hogy nincs köztünk, az élők között, mégis örömmel gondolok vissza rá, s a vele eltöltött pillanatokra. November elsején pedig több idő jut arra, hogy megemlékezzek róla. Hiszen manapság nincs megállás, nemcsak egy felnőtnek, hanem egy tanuló diáknak sem.”

Sose feledkezzünk meg szeretteinkről, mert egy napon úgyis találkozunk velük. Imádkozzunk értük, s kérjük a Szűzanyát, az összes szentet, hogy segítsék őket Isten országában. Az ünnep pedig legyen egy meghitt családi délután, emlékezve az elhunytakra, drága szeretteinkre.

Kocsmár Flóra, Horváth Éva

A mindszentys gimnazisták pethőhenyei zarándoklata

2011.09. 23. - Szent Gellért napja. Szent Gellért, az első magyar vértanú, holttestét a pesti oldal Boldogságos Szűz templomában temették el először, majd Csanádra vitték. Sírja körül egyre több csoda, rendkívüli gyógyulás történt. A spontán módon kialakult népi kultuszt követte a hivatalos szentté avatás 1083-ban, Szent László király kérelmére. Szűz Mária magyarországi tiszteletének ő volt az első és leghatásosabb terjesztője.

Ezen a napon a mindszentys diákok minden évben zarándokútra mennek. A gimnáziumi osztályok idei célpontja Pethőhenye, az ottani kápolna volt.

8 órára útrakész mindszentys gimnazisták népesítették be a zalaegerszegi Sportcsarnok előtti teret. A közösen

elmondott ima után osztályonként egymást követve indultunk útnak. Mindenki lelkes és friss volt, a zarándokcsapat körében nagyon jó hangulat uralkodott. Utunk Csácson át vezetett. Ezután három kisebb emelkedő következett, ezek leküzdése nem jelentett számunkra ne-

hézséget. Negyed tíz körül érkeztünk meg Pethőhenyére. Jóleső érzés fogott el bennünket. Mindenki keresett magának helyet, leült, majd evett, ivott, vagy csak pihent egyet. Szemünkkel körbepásztáztuk a gyönyörű tájat. Habár a hely környezete dimbes-dombos, mégis békét és nyugodtságot árasztott.

10 órakor kezdődött a szentmise, amelyet Grácián atya mutatott be, s a csodálatos környezet és a diákok gitáros éneke tett még színesebbé. A szentmisében szó esett arról, hogy mindennek és mindenkinek van őrangyala. Felidéződött Pio atya személye, aki magán visel-

te Krisztusnak mind az 5 sebéit. Nagyon megragadott Pio atya egy, a szentmisén is elhangzott gondolata: „Sok szenvedés vár még rájuk, de egész Európában páratlan dicsőségben lesz részük. Irigylem a magyarokat, mert általuk nagy boldogság árad majd az emberiségre. Kevés nemzetnek van olyan nagyhatalmú őrangyala, mint a magyaroknak és bizony helyes lenne erősebben kérniük hathatós oltalmát országukra!”

Még hosszú ideig a mise hatása alatt voltunk valamennyien. Fülöp Nóra tanár nő szavait idézem: „A mise gyönyörű volt. Ilyen környezetben még jobban lehet érezni Isten közelségét.”

Egy kis szabadidő után teljesen feltöltekezve visszaindultunk, kissé módosított útvonalon. Derűs hangulatunk visz-

szafelé sem hagyott alább, bár a fáradtság érződött már rajtunk. A zarándoklatunkon mindenki jól érezte magát, az együtt töltött nap valamennyiünk számára emlékezetes marad.

Dávid Andrea 10.b
Mindszentyi József Iskola

Énekelve imádkozni!

Sok-sok aprógyertyafény, egyszerű dallamok, csend és néhány felröppentett gondolat. Talán nagyon röviden ezzel jellemezhető egy imaóra, melyben kicsit kizárva a világ zaját kívül is, belül is, közelebb kerülhetünk Teremtőnkhez. A fülbemászó dallamokat néhány hangszerrel, több szólammal, változatos előadásban hallhatjuk, s közben az énekléshez csatlakozva belül is elcsendesedhetünk. Nincsenek felekezetek, különböző vallások – egy közös Isten létezi, aki az énekelve imádkozók közé eljön.

Várunk hát Téged is!

2011. december 3-án este ½ 8-kor az evangélikus gyülekezeti terembe.

2012. március 10-én este ½ 8-kor a református gyülekezeti terembe.

2012. május 12-én este ½ 8-kor a kertvárosi templomba.

Énekelj és imádkozz velünk egy órát!

Hittanóra az iskolában

Egy nagyszerű őszi zárándoklattal megalapozva

A tanév már egy hónapja elkezdődött, lassan a hittanóráink is a helyükre kerülnek, itt az ideje, hogy egy őszi zárándoklattal megerősítsük ezt a tanévet.

Az idei őszi zárándoklatot Salomvárra szerveztük, a hozzánk tartozó iskolákban tanuló hittanosok és szüleiik részére. Két csapatba lehetett jelentkezni: a kerékpárosok és vonatozók csapatába.

Szombaton, október 1-jén gyönyörű őszi reggelre ébredtünk, és azt már tudtuk az előrejelzésekből, hogy nagyon jó idő lesz. Azt viszont nem, hogy vajon mekkora létszámmal indulunk el. A kerékpárosokat Tímár Dániel hitoktató várta a ferences plébánia előtt, mi pedig a vonattal utazókat a vasútállomáson. /Bokor Zoltán atya, Tompa Viola, Endrédiné Fekete Ágnes, hitoktatókkal/

Így indult el a Mária Magdolna Plébánia hittanos zárándoklata Salomvárra és még mindig nem tudtuk, hogy mennyien is vagyunk. Az induló egyetlen kocsira alig fértünk fel, de szerencsésen megérkeztünk és a zalacsébi állomásról rövid gyaloglás után Salomváron harangszóval fogadtak bennünket. A biciklisták is hamarosan megjöttek

és a kis csapat fél 12-kor szentmisére gyülekezett a templomban. Közel százan voltunk, egyharmada felnőtt. Szülők és nagyszülők és több egész család!

A szentmisét Bokor Zoltán atya mutatta be, tanításával az Isten- és embertársi szeretet megvalósítására irányította figyelmünket, aminek ez a zárándoklat is egy lehetősége. Tudni megállni, Istenre és egymásra is figyelni legyen idő.

A szentmise után az iskola udvarán telepedtünk le, és a háztiszta ebéd elfogyasztása után mindenki talált magának megfelelő elfoglaltságot. Az ügyes kezek gyufakeresztet készítettek, a többiek énekeltek, ügyességi versenyeken mutatták be tudásukat, a felnőttek pedig önfelelt beszélgetésekben ismerkedtek egymással. Mindenki nagyon jól érezte magát, és ennek különösen

a szülők és nagyszülők adtak hangot. Ötleteket mondtak nekünk a legközelebbi zárándoklat megszervezéséhez. Jó volt látni, hallani és megélni velük együtt azt az örömet, amit ezen a napon ajándékba kaptunk, és amit reméljük, velük együtt kamatoztatni szeretnénk! Köszönjük neked Mennyei Atyánk!

Nátrán Józsefné

A hónap szentje:

Szent Vencel – a csehek apostoli királya (903-929)

„Isten országa a történelemben épül, és áldozatok árán válik valóra”

Szent Vencel a csehek nemzeti patrónusa, koronája éppúgy nemzeti szimbólum, mint nekünk Szent István koronája.

Családi háttere olyan volt, mint sok mai fiatalé. Édesanyja, bár keresztény lett, lelkében pogány maradt. Nem értette, nem szerette és nem is élte a kereszténységet. Később az is kiderült, hogy számára csak az evilági dicsőség és hatalomvágy volt a fontos.

Az édesapja azonban elmélyült igaz katolikus életet élt. Apai nagyanyjától tanulta meg Vencel a meghitt istenkapcsolat titkát, a lélekből való imádkozást.

Édesapjának korai halála után rövid ideig édesanyja uralkodott. Ám pompaszeretete és önkényeskedése miatt a cseh főurak leváltották őt, és a fiatal Vencel került a trónra. Rövid uralkodása alatt népe nagyon megszerette őt, és szívesen követték példaadó, keresztény életét. A szegények

védője, igazságtevője volt. Számos templomot építtetett, és sokat tett azért, hogy az akkori európai kultúra meghonosodjon népe életében. A nyomor és a műveletlenség enyhítésére német szerzeteseket telepített le az országban. Jellemző mély hitére, hogy a szentmiséhez szükséges kenyeret és bort saját kezével készítette.

Az emberi szüklátást és önzést természetesen nem tudta teljesen megszüntetni. Ellenségei saját öccsét, Boleszlávot bujtották fel arra, hogy gyilkolja meg és foglalja el a trónt. Testvére édesanyja jellemét örökölte, így a becsvágyó, hatalommániás fiú még arra is hajlandó volt, hogy megölje testvérét. Ám a nép azonnal szentként tisztelte Vencelt.

Vencel majdnem kortársa volt a mi Szent István királyunknak. Ő is mélyen hordozta szívében a vágyat, áldozattá válni nemzetéért. Megértette a kereszténység nagy titkát: **Krisztus keresztje emeli fel az emberi lelket és a nemzetet.**

Nátrán Józsefné

Nemes Nagy Ágnes: Tanulni kell

Tanulni kell. A téli fákat.
Ahogyan talpig zúzmarások.

Tanulni kell. A nyári felhőt.
A lobbanásnyi égi-erdőt.

Tanulni kell mézet, diót,
jegenyefát és úrhajót,

a hétfőt, keddet, pénteket,
a szavakat, mert édesek,

tanulni kell magyarul és világot,
tanulni kell mindazt, ami kitárul,

ami világít, ami jel:
tanulni kell, szeretni kell.

Márton napja: Ezen a napon zárultak le a Szent György napján induló mezőgazdasági munkák, ekkor kóstolták meg először az újbort és vágták le a libákat.

Szent Márton legendája

Pannóniában született 316 táján, majd külföldön élt. Apja parancsára 15 évesen katonának ált, de ő szerzetes szeretett volna lenni, ezért úgy is élt. A kora középkor egyik legnépszerűbb szentje volt. Lovag korában történt, hogy Amiens városába kellett lovagolnia kis csapatával. Hideg tél volt, a sűrű hóhullásban késő este érkeztek a város falaihoz. Fáradtan, átfázva zörgették meg a kaput. – Engedjete be! Fontos levelet hoztunk! Ekkor Márton nyöszörgésre lett figyelmes. A kapuban egy koldus didergett. – Segítsetek, vitéz urak! Éhes vagyok, napok óta koplalok, a hidegben majd meg fagyok. Szánjátok meg a nyomorult koldust! A lovagtársak csúfolódni kezdtek: – Majd bizony a palástunkat adjuk oda! - Mi is éhezünk, fáztunk, ne állj az utunkba! – Hallgassatok! Bizonyosan azért került ez a szerencsétlen a mi utunkba, mert Isten nekünk rendelte, hogy segítsünk rajta. – Hogy akarsz segíteni, hisz a mi élelmünk is elfogyott?! – Valóban, kenyerelem nekem sincs, de a köpenyem megosztom veled, legalább a hidegtől védve legyen! – kardjával félbevágta köpenyét, s a koldusra terítette. – Ostoba vagy! Hosszú még a tél, most Te fogsz megfagyni fél köpenyben! – Nem, barátaim, a jótett melege átjárja a szívet. Aki másokon segít, meg nem rövidülhet. Azon az éjszakán Márton különös álmot látott. Ott állt az Úr trónusánál, s körül a fényes angyali sereg. Az Úr vállán Márton megpillantotta azt a fél köpenyt, amelyet az este adott a szegény koldusnak. Az Úr pedig így szólt: – Tudd meg, Márton, ha bármi jót teszel a legkisebb testvéreddel is, azt mindig velem teszed. Mikor Márton reggel felébredt, szilárd elhatározás született szívében: – Nem akarok katona lenni, Jézus barátja vagyok. Nem kell a kard, a páncél, ami eddig védett. Nincs rá szükségem, mert tudom, hogy engem Jézus segít és erősít. Elmegeyek és a szegényeket, árvákat, gyengéket fogom védeni. Isten kegyelmet adott szolgájának, védte a gyengéket, szegényeket, sok barátot szerzett magának, mindenki szerette. Vándorlásai során Toursba érkezett. A városban akkor halt meg a püspök. A nép Mártont kérte: – Légy a püspökünk! Légy a mi vezetőnk! – Nem akarok püspök lenni. Én az Úr alázatos szolgája vagyok, nekem nem kell rang, méltóság! Nagyon megijedt Márton és elmenekült a város szélére, ott bebújt a legkisebb ház libaóljába. A város lakói egész nap keresték, nagy szomorúsággal kutatták. – Ő a szegények gyámolítója, egyszerű, igazságos pap. Ő legyen a mi püspökünk! - Meg kell találnunk! Végtelen szeretete, jósága áldást hoz városunkra! – Igazságos, megvédi az ártatlanul üldözötteket. – Keressük! Meg kell találnunk! – Figyeljete! Ott, a ludak óljában éktelen gágogás van, nézzük meg! – Ide bújtt a ludak közé, de azok elárulták rejtekhelyét. – Látom, nem bújhatok el a püspökség elől, a feladatot vállalom, ha egyszerű remete élettel együtt elfogadtok. Ígérem, az Úr hűséges pásztora leszek, őrzöm a hit tisztaságát. Ettől kezdve Márton a nép szeretett és hűséges pásztora lett. Mindenki tisztelte és szerette.

A Márton-napi lovaglás a köpenyét megosztó katonát idézi, a ludakkal történő ábrázolás a püspökség elől bujkáló szerzetes áruólira emlékeztet. November 11-én ünnepeljük.

A történelem lapjai úgy emlékeznek meg róla, mint aki a legnagyobb külső és belső szorongatásban is a testvéri szeretetet tette meg Isten szeretetének mércéjévé! Innen ered, hogy Márton napján libát eszünk, és bort iszunk.

„Aki Márton napon libát nem eszik, egész éven át éhezik!”

Mivel már gyermekként Jézust vágyta, Ő a gyermekek védnöke.

Kedves gyerekek!

Már jócskán benne járunk az őszen, elkezdődött az iskola. A tanulásról először ugye nem jó dolgok jutnak eszetekbe, pedig tanulni kell, s nemcsak a születek, tanítók kedvéért. Az iskolában sok-sok okosságot megtanultok a könyvekből, de az élet dolgait is tanulni kell, amit a tanító sem tud megtanítani. Nektek kell ellesnetek, hogy hogyan viselkedjete helyesen, hogyan végezzéte az Rátok bízott munkákat ... stb.

Nézzete körül és tanuljatek ... SZERETNI!

Novemberben több ismert szentet is segítségül hívhattok!

Adventi ifjúsági lelkigyakorlat

a Martineum Felnőttképző Akadémián

2011. december 2. (péntek) és december 4. (vasárnap) között Németh István bágyogszováti plébános, a soproni Szent Orsolya Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium korábbi iskolalelkésze vezetésével tartanak lelkigyakorlatot.

Részvételi díj: 3.000,- Ft/fő/hétvége
Jelentkezni Pados Katalinnál lehet az ifjúsági irodában:
Telefon: 94/514-355
E-mail: pados@martineum.hu
Jelentkezési határidő:
2010. november 28.

Hit és tudás**nyilvános előadás-sorozat**

Hit és tudás – A Teremtés Könyve alapján címmel nyilvános előadás-sorozatra kerül sor Szombathelyen, a NyME-Savaria Egyetemi Központ könyvtárában.

Előadó: Dr. Németh Norbert egyetemi lelkész, főiskolai tanár

Előadások címe, időpontja:

November 7. (hétfő)

- Hogyan lehet a bibliai hatnapos őstörténet tanítását a mai tudományos ismereteink alapján elfogadni? – Természettudósok és teológusok termékeny és megnyugtató dialógusa

November 28. (hétfő)

- A bibliai őstörténet és a mítosz. Világ- és eredetmagyarázat a hit fényében és mitológikus módszerrel – Mitológikus elemek a Bibliában

December 12. (hétfő)

- Az ember teremtése és bűnbeesése – A bűnbeesés előtti és utáni Éden

Az előadások kezdési időpontja 18 óra

November 2-án, kedden az **Egyházmegye elhunyt püspökeiért és papjaiért** felajánlott püspöki szentmise 6⁴⁵-kor kezdődik a szombathelyi székesegyházban.

November 2-án, szerdán 16³⁰-kor kezdődik a Göcseji úti temetőben és a Kálvária kápolnában a **halottak napi megemlékezés**.

November 7-én, hétfőn este 18 órakor tartják meg a **Lelki aromaturát** a Zárdakápolnában.

November 11-én, pénteken 17 órakor kezdődik Szombathelyen a **Szent Márton vesperás**, utána kerül sor a **lampionos felvonulásra**.

November 12-én, szombaton 10 órakor kezdődik Szombathelyen a **Szent Márton ünnepeg**.

November 13-án, vasárnap a kertvárosi templomban a szokásos **13-i fatimai szentmise és szentségimádás** 18 órakor kezdődik.

November 16-án, szerdán 16³⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

November 19-én, szombaton az Egyházmegyei Adventi Lelkinapot Sárváron rendezik meg.

November 20-án, vasárnap az **elszólódási szentmise** a plébánia-templomban 8³⁰-kor kezdődik.

November 20-án, vasárnap országos **gyűjtést** tartunk templomainkban a **karitás javára**.

November 27-án, vasárnap ünnepeljük a **kertvárosi templom felszentelésének évfordulóját**.

November 29-én, kedden a kertvárosi templomban a **szentségimádás és az imaszolgálat** 18³⁰-kor kezdődik.

November 30-án, szerdán 16³⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentségimádás és az igeliturgia**.

Örömmel értesültünk a hírről, és tudatjuk olvasóinkkal, hogy

Dr. Kámán Éva,

a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság elnöke, egyházközségünk aktív tagja augusztus 20-án Lovagkeresztet kapott

December 3-án, szombaton 19³⁰-kor kezdődik a **taizéi imaóra** az evangélikus gyülekezeti teremben.

December 11-én, vasárnap a **Pózvai városrészben búcsút** tartanak.

December 13-án, kedden a kertvárosi templomban a szokásos **13-i fatimai szentmise és szentségimádás** 18 órakor kezdődik.

December 14-án, szerdán 16³⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentmise**.

December 16-án (pénteken), **17-én** (szombaton) és **18-án** (vasárnap) az esti szentmise keretében dr. Német Norbert egyetemi lelkész vezeti **ádventi lelkigyakorlatunkat**.

December 27-én, kedden a kertvárosi templomban a **szentségimádás és az imaszolgálat** 18³⁰-kor kezdődik.

December 28-án, szerdán 16³⁰-kor kezdődik a Kálvária kápolnában a **szentségimádás és az igeliturgia**.

Az **Ünnepi Harangszó** következő száma 2011. december 25-én jelenik meg.

Ünnepi Harangszó

A zalaegerszegi Mária Magdolna Egyházközség tájékoztatója. Megjelenik kéthavonként.

Szerkeszti: Tájékoztatási Munkacsoport

E-mail: harangszo@mariamagdolna.hu

Felelős kiadó: Stróber László

Szerkesztőség és a kiadó címe:

8901, Zalaegerszeg, Balatoni u. 1., Pf.: 91.

Tel.: (92) 599 230, Fax: (92) 599 231

Web: www.mariamagdolna.hu

E-mail: mariamagdolna.zeg@gmail.com

Tipográfia: Frimmel Gyula

Nyomdai előkészítés: Paksa Tamás

Nyomás: Gura Nyomda Kft.

Zalaegerszeg, Hock J. út 92/B.

Telefon: (92) 599 464

